

**WYDZIAŁ NAUK MEDYCZNYCH – KIERUNEK FIZJOTERAPIA
SYLABUS PRZEDMIOTOWY**

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu: Terapia manualna					
1. Kod przedmiotu: 2F/4-32		2. Liczba punktów ECTS: 3			
3. Kierunek:	Fizjoterapia	7. Liczba godzin:	ogółem	wykłady	ćwiczenia /inne akt.
4. Specjalność:		8. Studia stacjonarne:			
5. Rok studiów	II	9. Studia niestacjonarne:	45	15	30
6. Semestr:	4	10. Poziom studiów:	JSM		
Koordynator przedmiotu i osoby prowadzące (imię nazwisko, tytuł/stopień naukowy; mail kontaktowy:					
11. Profil kształcenia	Praktyczny	12. Język wykładowy:	polski		

Informacje szczegółowe

1. Wymagania wstępne:
Znajomość podstaw anatomii, anatomii funkcjonalnej oraz biomechaniki stawów

2.Cele przedmiotu /cele uczenia się 5 – 10 (intencje wykładowcy):	
C 1.	Zapoznanie studenta z historią dziedziny, podstawowymi koncepcjami i metodami wykorzystywanymi w ramach terapii manualnej oraz podstawowymi zagadnieniami przedmiotu.
C 2.	Zaznajomienie studenta z anatomicznymi, fizjologicznymi i biomechanicznymi podstawami terapii manualnej.
C 3.	Wyjaśnienie przyczyn oraz patomechanizmów prowadzących do rozwoju powszechnych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie poszczególnych tkanek.
C 4.	Przygotowanie studenta do samodzielnego, bezpiecznego diagnozowania, planowania przebiegu procesu terapeutycznego i oceny efektów usprawniania w najbardziej

	powszechnych dysfunkcjach narządu ruchu człowieka.
C 5.	Metodyczne przygotowanie studenta do przeprowadzenia zabiegów z zakresu terapii manualnej i właściwego wykorzystania narzędzi pomocniczych.
C 6.	Zapoznanie studenta z zagrożeniami, wskazaniami i przeciwwskazaniami zabiegów w zakresie terapii manualnej.
C 7.	Wyjaśnienie zagadnień związanych z etyką pracy terapeuty manualnego.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu (kierunkowe, specjalnościowe, specjalizacyjne):				
<i>W zakresie wiedzy</i>				
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu uczenia się kierunkowego (Po zakończeniu przedmiotu dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się student:)	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
K_C.W7. O.W7 O.W8 O.W9	P32_W01	Student posiada informacje związane z podstawami teoretycznymi i praktycznymi terapii manualnej, rozumie zasadność starannego doboru technik w zależności od jednostki chorobowej	Dyskusja, rozwiązywanie problemu	C 1-C2
K_C.W4. O.W7 O.W8 O.W9	P32_W02	Student posiada podstawowe wiadomości z zakresu budowy stawów, diagnostyki i funkcji stawów niezbędne dla terapii manualnej. Zna sposoby związane z ich oceną.	Prezentacja, dyskusja	C 2-C3
K_C.W8. O.W7 O.W8 O.W9	P32_W03	Student zna wskazania i przeciwwskazania do technik terapii manualnej	Prezentacja	C 6
K_C.W3. O.W7 O.W8 O.W9	P32_W04	Student zna zasady oraz potrafi wyjaśnić wpływ różnorodnych czynników na układ ruchu człowieka ze szczególnym uwzględnieniem dysfunkcji poszczególnych tkanek i narządów.	Omówienie	C 6
<i>W zakresie umiejętności</i>				

Symbol kierunkowego efektu uczenia	Symbol przedmiotowego efektu uczenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu uczenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
K_C.U1. O.U1	P32_U01	Student potrafi samodzielnie przeprowadzić badanie na potrzeby terapii manualnej.	zaliczenie praktyczne	C4
K_C.U8. O.U1	P32_U02	Student potrafi zaplanować, dobrać oraz wykonać zabiegi z zakresu terapii manualnej.	zaliczenie praktyczne	C4
K_C.U10.	P32_U03	Posiada zaawansowane zdolności manualne.	zaliczenie praktyczne	C5

W zakresie kompetencji społecznych

Symbol kierunkowego efektu uczenia	Symbol przedmiotowego efektu uczenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu uczenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
K_K.01. O.K5	P32_K01	Rozumie potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i poszerzania zasobu swoich umiejętności poprzez samokształcenie przez całe życie w obszarze nauk o zdrowiu i praktyki fizjoterapeutycznej.	Dyskusja, omówienie	C1-C7
K_K.02. O.K5	P32_K02	Systematycznie analizuje schematy postępowania fizjoterapeutycznego i wyciąga wnioski w kontekście poprawy jakości pracy, analizy błędów oraz zachowania zasad bezpieczeństwa pracy.	Dyskusja, omówienie	C1-C7
K_K.05. O.K5	P32_K03	Potrafi wypowiadać opinie dotyczące ogólnego stanu zdrowia, diagnostyki i oceny wyników badań oraz postępów fizjoterapeutycznych pacjenta lub grupy społecznej zachowując elementarne zasady etyki.	Dyskusja, omówienie	C1-C7

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych uczenia	Treści programowe (2 godz. lekcyjne na jeden temat; nie wpisuje się do treści zajęć organizacyjnych oraz egzaminu i zaliczenia)	Odniesienie do efektów uczenia-Symbol
WYKŁADY		

TK_1	Omówienie przedmiotu: zapoznanie studentów z kartą opisu przedmiotu oraz efektami uczenia się przewidzianymi dla przedmiotu.	K_K.01. O.W7 O.W8 O.W9 O.K5 O.U1
TK_2	Wprowadzenie do terapii manualnej. Miejsce terapii manualnej w procesie fizjoterapii. Wskazania oraz przeciwwskazania do stosowania terapii manualnej. Bezpieczeństwo i higiena pracy terapeuty manualnego.	K_C.W3. K_C.W7. K_C.W8. O.W7 O.W8 O.W9 O.K5 O.U1
TK_3	Podstawy teoretyczne terapii manualnej. Budowa oraz ruchy w stawach, ślizg, toczenie, gra stawowa. Reguła wklęsło-wypukła. Pozycje spoczynkowe, mobilizacje, trakcje i manipulacje - stopnie zabiegowe.	K_C.W3. K_C.W4. K_C.W7. O.W7 O.W8 O.W9 O.K5 O.U1
TK_4	Techniki stosowane w terapii manualnej. Efekty fizjologiczne poszczególnych technik. Wskazania i przeciwwskazania. Sygnały ostrzegawcze.	K_C.W3. K_C.W7. K_C.W8 . O.W7 O.W8 O.W9 O.K5 O.U1
ĆWICZENIA		
TK_1	Terapia manualna głowy i odcinka szyjnego kręgosłupa: diagnostyka i terapia. Badanie manualne i funkcjonalne Techniki zmniejszające dolegliwości, bólowe mięśniowe i stawowe oraz poprawiające zakres ruchu.	K_C.U1. K_C.U8. K_C.U10. K_K.01. K_K.02. K_K.05. O.W7 O.W8 O.W9 O.K5 O.U1

TK_2	Terapia manualna odcinak piersiowego kręgosłupa i klatki piersiowej: diagnostyka i terapia. Badanie manualne: diagnostyka i terapia. Badanie manualne i funkcjonalne Techniki zmniejszające dolegliwości, bólowe mięśniowe i stawowe oraz poprawiające zakres ruchu.	K_C.U1. K_C.U8. K_C.U10. K_K.01. K_K.02. K_K.05. O.W7 O.W8 O.W9 O.K5 O.U1
TK_3	Terapia manualna kończyny górnej: diagnostyka i terapia. Badanie manualne: diagnostyka i terapia. Badanie manualne i funkcjonalne Techniki zmniejszające dolegliwości, bólowe mięśniowe i stawowe oraz poprawiające zakres ruchu.	K_C.U1. K_C.U8. K_C.U10. K_K.01. K_K.02. K_K.05. O.W7 O.W8 O.W9 O.K5 O.U1
TK_4	Terapia manualna w obrębie jamy brzusznej: diagnostyka i terapia. Badanie manualne i funkcjonalne Techniki zmniejszające dolegliwości, bólowe mięśniowe i stawowe oraz poprawiające zakres ruchu.	K_C.U1. K_C.U8. K_C.U10. K_K.01. K_K.02. K_K.05. O.W7 O.W8 O.W9 O.K5 O.U1
TK_5	Terapia manualna odcinak lędźwiowo-krzyżowego kręgosłupa i obręczy miedniczej: diagnostyka i terapia. Badanie manualne i funkcjonalne Techniki zmniejszające dolegliwości, bólowe mięśniowe i stawowe oraz poprawiające zakres ruchu.	K_C.U1. K_C.U8. K_C.U10. K_K.01. K_K.02. K_K.05. O.W7 O.W8 O.W9 O.K5 O.U1
TK_6	Terapia manualna kończyny dolnej: diagnostyka i terapia. Badanie manualne i funkcjonalne Techniki zmniejszające dolegliwości, bólowe mięśniowe i stawowe oraz poprawiające zakres ruchu.	K_C.U1. K_C.U8. K_C.U10. K_K.01.

		K_K.02. K_K.05. O.W7 O.W8 O.W9 O.K5 O.U1
--	--	--

5. Warunki zaliczenia:
(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Wykłady: Egzamin– test

Przedział od 0% do mniej niż 60% - niedostateczny

Próg zaliczenia ponad 60 % poprawnych odpowiedzi

Przedział od 60 % do mniej niż 67 % - dostateczny

Przedział od 67 % do mniej niż 75 % - dość dobry

Przedział od 75 % do mniej niż 92% - dobry

Przedział od 92 % do 100 % - bardzo dobry

Ćwiczenia: zaliczenie praktyczne z odpytaniem

5	znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje
4,5	bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje
4	dobra wiedza, umiejętności, kompetencje
3,5	zadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje, ale ze znacznymi niedociągnięciami
3	zadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje, z licznymi błędami
2	niezadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykłady:

- prezentacje multimedialne oraz film pokazowy
- omówienie przypadku
- dyskusja

Ćwiczenia:

- analiza przypadku
- pokaz ćwiczenia i dyskusja
- praca w parach

7. Literatura (podajemy wyłącznie pozycje do przeczytania przez studentów a nie wykorzystywane przez wykładowcę)

Literatura obowiązkowa:	Literatura zalecana:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaltenborn F.M.: Kręgosłup badanie manualne i mobilizacje. Wyd. Rolewski, Toruń 1998.. 2. Kaltenborn F.M.: Manualne mobilizacje stawów kończyn. Wyd. Rolewski, Toruń 1997. 3. Frisch H., Roex Jacques Terapia manualna, Wyd.2 Stryla W. Warszawa PZWL2015 4. Muscolina Joseph E.: Badanie palpacyjne układów mięśniowego i kostnego. Elsevier Urban&Partner 2011, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hartmnan L.: Podręcznik technik osteopatycznych. ZL Natura, Kielce 1997. 2. Levit K.: Terapia manualna w rehabilitacji chorób narządu ruchu. Wyd. ZL Natura. Neuman H.D.: Medycyna manualna. PZWL.

8. Kalkulacja ECTS – proponowana: (na podstawie poniższego przykładu)		
Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację/ studia stacjonarne	Godziny na realizację/studia niestacjonarne
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą		45
Indywidualna praca studenta		45
SUMA GODZIN		90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		3

Niniejszy dokument jest własnością ANSM im. Księcia Mieszka I w Poznaniu i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.